

Kokkuvõte Helme, Hummuli, Põdrala, Tõrva ühinemise ettevalmistamise teemal toimunud juhtkomisjoni koosolekust

Aeg: 05.08.2015

Koht: Helme vallamaja

Algus kell 13.00, lõpp kell 14.45.

Osalejad: Helme vallvanem Tarmo Tamm (TT), Hummuli Vallavolikogu esimees Aleksander Zemskov (AZ), Hummuli vallavanem Enn Mihailov (EM), Põdrala vallavanem Aivar Uibu (AU), Tõrva linnaepea Maido Ruusmann (MR), konsultant Rivo Noorkõiv (RN).

Päevakava:

1. Ühinemisprotsessi läbiviimine ja ajakava.
2. Ühinemisprotsessi tarvis vajalikud uuringud ja nende koostamine.
3. Ühinemishirmude kaardistamine. Rühmatöö.
4. Ühinemisega seotud kesksete küsimuste püstitamine, millele ühinemisläbirääkimiste käigus otsitakse vastuseid. Esmane küsimuste kaardistamine. Rühmatöö.
5. Kohapeal algatatud teemad.

RN: Kas saadetud päevakava tänaseks sobib? 1. augustist kuni 15. oktoobrini on mul nüüd leping ministeeriumiga. Olen alustanud analüüsidega. Materjali saadan. Arutama peame, kui sügavale analüüsiga läheme. Vaatasin ka teie arengukavasid. Kas on plaanis neid muuta?

TT: Helme muudab.

EM: Sügisel tuleb üle vaadata.

AU: Meie muudame arvatavasti investeringute kava.

RN: Kuna te eelarvestrateegia üle vaatate?

TT: On vaja üle vaadata.

MR: Keskväljak tuleb sisse, enne 15. oktoobrit ei luba.

RN: Oleks vaja majandusaasta aruandeid.

Majandusaasta aruanded on kõikidel kodulehtedel üleval.

RN: Kas tahate ka üldplaneeringut muuta?

MR: Tõrva on seda kogu aeg edasi lükanud kuni on ühine omavalitsus.

AU: Oleme ka edasi lükanud, et koos teha.

RN: Praegu on tõsine arutelu omavalitsusreformi kriteeriumide üle. HTM tahab, et gümnaasiumi pidamise ülesanne läheks riigile, SoM – arutelu, et mis saab perearstikeskustest. Need on suured asjad, mis tähendaksid KOKS-i muudatusi. OV suuruseks on välja käidud 4-5 tuhat, Arutataval piirkonnal oleks selline elanike arv käes, kui neli ühineb. Las riik teeb oma asja, meie oma kui näeme, et vabatahtlik ühinemine on kasulik.

1. Ühinemisprotsessi läbiviimine ja ajakava.

Töögraafik - tabel

RN: Ühinemisläbirääkijad on ära määratud. Kas peaks ära määrama, kes juhib ja kes eest veaks, et keegi oleks teist juht.

TT: Kokku kutsumised võivad olla meie peal.

RN: Kas teeme ka teemakomisjonid?

TT: Jäi nii, et komisjonid töötavad kodus, komisjoni esimees tuleb meie juurde.

MR: Mammutkomisjoni pole mõtet teha ja pärast nullime komisjoni töö ära. Igaüks töötab kodus läbi.

RN: Kuidas komisjonide esimehed valite?

MR: Volikogu komisjonide pead.

AU: Sinna saab kaasata spetsialiste.

RN: Kuidas teemasid püstitame, mida komisjonides arutada. Kas mina või tõstatakse komisjonide poolt?

AU: Kogemus tuleb kasuks.

MR: Komisjonile tuleb ette anda konkreetsed asjad, muidu räägitakse päevaprobleemidest. Konkreetsed asjad, mida arutada.

TT: Oma arvamuse võib alati juurde panna.

EM: Peaks küsima komisjonide käest, mis neil on segane.

AU: Me oleme nende probleemidega ju kursis.

EM: Mina näiteks gümnaasiumi poolt ei tea üldse.

MR: Keegi pole käinud välja, kas on plaanis gümnaasiumi haridustoetust hakata vähendama, kui Valka tuleb riigigümnaasium.

AU: Rahastamismudel on tehtud maksimumi pealt, teistel tuleb hakata juurde maksuma.

RN: Riik arvab, et kui gümnaasium on tema käes, saab reguleerida kutseharidusse minejate proportsiooni.

MR: Tõrval on üks maja, kuidas see tehniliselt üldse võimalik oleks.

RN: Komisjonidele tulevad teemad ette. Teeme siis omalt poolt teemalehed, kuhu paneksime kirja, mis oleks vaja läbi arutada. Kui palju oleks vaja aega tulemuse saamiseks? Oluline on, et komisjonid saaksid tulemuse.

TT: Teema tuleb püstitada nii, et mida on ühinenud omavalitsusel vaja.

MR: Et komisjon saaks midagi arvata, siis meil on vaja baasinfot naabrite kohta.

RN: See võtab natukene aega, hakkasin otsast tegema. Kas teeme siis niimoodi, et hakkame teilt teavet küsima ja neid kokku võtma ja hakkaks komisjonides tööle septembris?

AU: Baasdokument peaks olema üldisem.

MR: Ma mõtlen rahastamise skeemi. Kuidas kuskil asjad töötavad – eelarvest, taotlustest?

EM: Milleks seda vaja on?

AU: Eelmisel korral panime puusse.

RN: Peaks vaatama, millised on elanikele sotsiaalsed garantiid ja rahavood. See läheb siis septembris arutlusele. Oli juttu kommunikatsioonist. Kuidas teeme kommunikatsioonistrateegia, kas kirjaliku või lepime kokku, et HKL ja HKL toimetaja Egon Ilisson?

EM: Kas ta on nõus?

MR: On, ta on asjalik.

RN: Kas teeme iga valla kodulehele teabe ühinemise kohta, või viidetega?

EM: Viitega, Helme paneb.

RN: Kas pressiteate teete ja kas seda kommenteeritakse? Egon teeb pressiteate ja see esitatakse vajadusel kommentaaridega. Saab kasutada ka Siseministeeriumi, alates 01. septembrist Rahandusministeeriumi pressitöötajaid. Olen Siseministeeriumi esindajatega sel teemal arutanud. Ministeerium võiks toetada seda protsessi kui vajalikuks peate.

MR: Kui HKL ja kodulehed, siis toimetaja lepiks kokku, millal pressiteated välja antakse.

RN: See on oluline, kohalikud jälgivad seda, AK on oluline. Kommunikatsiooniplaani võiksite koostada septembriks. Elanike arvamuse väljaselgitamise kord – panin kuni mai 2016. Ettepanek on, et kui protsess läheb pikaks, ta jahtub maha. Millal ühinemise otsuse võiks ära teha?

AU: Peale rahvaküsitlust.

MR: Mai on liiga vara, pakuks aasta lõpu poole.

RN: Minu soovitus on kogu protsessile 9 kuud. Kõik võtab aega nii palju, kui ruttu ära teete.

EM: Kevadeks ikka asi ühele poole. Septembrist hakkame tõsiselt tööle.

TT: Jõuludeks.

EM: Suvi tuleb vahele.

AU: Volikogu istung on üks kord kuus, kui tekib rahvaküsitluses tõrge, võib võtta aega. Meil seda ei teki.

EM: Meil võib see tekkida.

RN: Meremäel näiteks kaks küla tekitasid probleemi, et tahavad vallast välja astuda.

MR: Oli viga, oleks pidanud aja maha võtma.

EM: Võtmeküsimus on, kas riik läheb lõpuni. Ka Hummulil pole varianti, on ainult valikute küsimus. Me peame ühinema kas Valga või Tõrva poolega.

AU: Eelmisel korral oli meil rahvaküsitluses küsimus - milline on Teie suhtumine? Valgat ei ole vaja nimetada.

RN: Praegu on kava, et antakse omavalitsustele aega arutleda, kellega tasuks ühineda. Igal juhul tuleb Valga poolt Hummulile surve. Meie peaksime oma sammudega edasi minema.

MR: Inimestele tuleb öelda, et pääsu ühinemisest nii kui nii ei ole. Et muidu tuleb riigi surve peale. Täna inimestel seda infot pole.

RN: Õru peab kindlasti midagi otsustama. Kui me hakkame venitama, siis see pidurdab.

AU: Rahvaküsitlus peaks olema ühe punktline – kas toetad ühinemist.

EM: Me peame välja käima, et meie plaan on kõige parem Valgamaal.

MR: Et Valga tegi segase ettepaneku, tekitab tavainimese jaoks segadust.

RN: Kommunikatsioonis tuleb rõhutada, et meie oleme juba sellel teel, et ühineme. Rahvaküsitluse teeme ära mai kuuks, ühinemisleping peaks olema valmis veebruari lõpuks. Kommunikatsiooni peame tegema külakogukondades.

TT: Hummulile on vaja seda jõudu anda.

AZ: Inimeste juures tuleks käia ka hääletuse ajal.

RN: Minu ettepanek on – käia selle sama tiimiga külad läbi.

MR: Nõus, me oleme kohal, tahame rääkida rahvaga. Saab kajastamise teha – kihelkonnalehes iga numbriga mingi info.

TT: Kui leping on olemas, siis hakkame käima.

RN: Tehke ettepanekuid, kus oleks kohtumiskohad ja mis teemaga sinna oleks vaja minna.

MR: Kui läheme kohtumisele, siis aimamae ette, mis küsimused huvitavad.

AU: Väikeses vallas see ei ole probleem.

RN: Ettepanek, et kas võiksime teha roteeruvad kokkusaamise kohad juhtkomisjoni koosolekutele. Kui kool, siis kooli direktor räägib, et vaadata seda objekti ka. Teeks järgmise koosoleku Tõrva linnavalitsuses.

EM: Meil on volikogudes „uskumatuid Toomaseid“ ka. Äkki peaks neid kaasama?

MR: Peab mõtlema, mis vormis seda teha. Meil on juhtkomisjon.

RN: Peab mõtlema, kuidas võita volikogu liikmete usaldust.

EM: Minu mõte on selles, et ta ei hakkaks vastu töötama ja saaks asjaga kurssi.

RN: Kas me peaksime arutama läbi, et volikogu päevakorda teatud perioodil panna see teema.

TT: Siis peaks Rivo tulema esinema.

RN: Lepiks kokku, et oktoobri volikogusse ülevaade. 20. oktoobril toimub ministeeriumi korraldusel Ühinemiskonverents. Toimub seniste ühinemiskogemuste kokkuvõtmine.

AZ lahkub koosolekult.

Lepiti kokku aruteluks järgmine ajakava:

Nr	Ühinemise etapp / tegevus	2015	2015	2015	2015	2015	2016	2016	2016	2016	2016
		08	09	10	11	12	01	02	03	04	05
1	Ühinemiskomisjoni ja teemakomisjonide moodustamine, protsessi koordinaatori määramine	x	x								
2	Ühinemisprotsessi kesksete teemade määratlemine, protsessi ajakava ja kommunikatsioonikava heakskiitmine		X	X							
3	Komisjonide töökoosolekud, avalikud arutelud			X	X	X	X	X	X		
4	Ühinemisläbirääkimisteks vajaliku teabe koondamine ja analüüsid. Ühinemislepingu koostamine		X	X	X	X	X				
5	Elanike arvamuse väljaselgitamise korra (rahvaküsitlus) kehtestamine volikogudes						X				
6	Ühinemislepingu projekti ja seletuskirja arutelu							X			

	volikogudes, dokumentide suunamine avalikule arutelule										
7	Volikogude valimisteemalised otsused (volikogu liikmete arvu määramine, valimisringkonna moodustamine)							X			
8	Ühinemislepingu projekti ja lisadesse esitatud ettepanekute ja vastu-väidete läbivaatamine volikogudes. Ühinemis-lepingu ja lisade kohta otsused volikogudes									X	
9	Ühinemislepingu tutvustamine, elanike arvamuse väljaselgitamine (rahvaküsitluse läbiviimine)							X	X	X	
10	Rahvaküsitluse tulemuste kinnitamine volikogudes									X	
11	Volikogude otsused haldusterritoriaalse muudatuse taotlemise kohta										X
12	Maavanemale ühinemisotsuse jm seadusega nõutud dokumentide esitamine										X

2. Ühinemisprotsessi tarvis vajalikud uuringud ja nende koostamine.

RN. Hakkasin tegema, kas sellest tasemest, mida rahvastiku puhul tegin, piisab? Kui palju teksti teha? Jooniste tegemine oleks lihtsam. Mis oleksid teemad, mis te tahaksite, et oleks analüüsis.

MR: Komisjonid teevad ettepanekuid ühise omavalitsuse parimaks tööks, nad ei tea, mis toimub teistes omavalitsustes, keegi ei ole teemaga kursis. Nagu eelmisel korral, kui sul ei ole baasi, siis sa ei tea midagi pakkuda. Me ei saa ju süsteemi lõhkuda, olemasolevaga tuleb arvestada.

AU: See asi ei ole nii hull, meil, valdadel, on üks süsteem, linnal on teine. Meie hariduskomisjoni esimees teab väga hästi.

MR: Meil allasutuste juhte ei ole komisjonides.

EM: Sotsiaali pool on kõige raskem kokku panna. Kuidas see toimima hakkab, mismoodi neid rahustada.

RN: Ma saadan need küsimused. Mis sõnum anda töötajatele, et kõik on oodatud? Millised vekslid me välja anname?

MR: Meil on näiteks kulutuurimajas 2 töötajat, kui kokku, siis tekib üks süsteem.

EM: Meil on ju põhistruktuur olemas.

AU: Ma tean küll, kuidas linnas asi on.

MR: Sa ei tea kuidas huviringe rahastatakse. Pole mõtet komisjone kokku kutsuda, kui me ei tea. Kes töötab töölepinguga, kes käsunduslepinguga. Mis saab?

RN: Küsimus on, mis saab ametnikest.

EM: Üleminekuperioodil peaks kaasama kohalikke töötajaid.

AU: Minul probleemi ei ole, juhatajad töötavad edasi.

RN: Ei pruugi nii olla.

MR: Pärast ühinemist täidavad ühist strateegiat. Ei ole nii, et teen, mis tahan. Juhtimisskeem tekib teistmoodi.

AU: 4 aastat on ülemineku periood, me ei saa kardinaalseid asju hakata välja mõtlema. Me ei saa järsku jalgealust ära lüüa.

RN: Kas konkurentsipõhine, kas enda seest eelistatud? Et öelda, et me ei taha kellestki lahti saada.

TT: Inimestele tuleb tööd pakkuda.

EM: Kui me suudame vallavalitsuse töötajate staatuse välja käia, nemad annavad ka infot välja.

MR: Me ei saa ka neile valetada.

AU: Võimalus tuleb anda kõigile.

RN: Selle teema peame küllalt kiiresti otsustama, nemad annavad infot.

EM: Ühinenud valla struktuur peab meil olema selge. Näiteks raamatupidamine, tuleb finantsosakond.

RN: Mõelge septembriks välja, et millistest printsiipidest tahate OV juhtimist üles ehitada.

MR: Absurdset süsteemi pole mõtet kokku panna.

AU: Maandumine peaks olema mitte väga jäik. Võimalus kandideerida või kompensatsioon.

EM: Ma ei saa ka juhtidele kompensatsiooni määramisest aru.

AU: Peame kokku leppima kompensatsioonides.

EM: Meie peame edasi mõtlema, mis me oma töötajatega teeme. Kõige hullem, et muutus seadus, kui oled töötu, ei tohi olla ühegi juhatuse liige.

3. Ühinemishirmude kaardistamine. Rühmatöö.

AU: Põhimõte on see, et rahad jäävad kinni keskusesse.

EM: Kuidas kaitstakse Hummuli arenguvajadusi, Hummuli pargi hooldus.

AU: Mul on mõisa kompleks.

RN: Kuidas kaitstakse investeeringuid, kui uus volikogu ütleb, et ei investeeringuprioriteetid on muutunud.

MR: Ka tänaste volikogude sees on prioriteetid erinevad. Ükski asi ei ole kestev.

AU: Väikses vallas lahendatakse need ära, suures nii ei saa. Vaja dialoogi.

EM: Hummuli raudselt kaotab ühinemisega, ääremaastumine süveneb.

MR: Ene Saar on öelnud, et nad on teinud investeeringuid just väiksematesse keskustesse.

EM: see on 4 aastat nii, aga edasi?

MR: Miks ääremaastumine suureneb?

EM: Oleneb, palju volikogu suurus on.

TT: Töökohtade kadumine, allasutused, vallamaja. On öeldud, et ühistransport läheb kehvemaks. Tõrva Raadios öeldi.

EM: Tervishoiuküsimus, kas perearstipunkt jääb.

MR: Perearsti puhul reageeritakse üle. Kui me toetust ei saa, ikka töötab edasi.

AU: Riidaja mõisakompleks, me hooldame praegu seda ja Pikasilla puhkeala. Suures omavalitsuses ei hakata ühe küla pärast raha peale maksma.

TT: Prioriteetid muutuvad – meil on pargid, kas seda enam siis jõuliselt surutakse.

MR: tegelikult on küsimus arengukavades. Inimeste käest tuleb võtta prioriteetid ja need dokumenti sisse tuua.

EM: Mis saab omavalitsusliidust?

AU: Ju ta kaob ära. Mingit laushirmu mul selles mõttes ei ole. Tõrva volikogu liikmetel on paljudel juured valdades, me oleme omavahel nii seotud.

EM: Meil on nii vähe inimesi, keegi ei viitsi volikogusse kandideerida. Tulevad erakondlikud kandidaadid.

4. Ühinemisega seotud kesksete küsimuste püstitamine, millele ühinemisläbirääkimiste käigus otsitakse vastuseid. Esmane küsimuste kaardistamine. Rühmatöö.

RN: Mis on selle piirkonna 5 olulist asja?

AU: Tagada liiklus keskusega ja teeninduspunkt.

MR: Haridusteema – gümnaasium, nende laste lastevanemates, laste osalemises huviringides.

RN: Kas olete mingit analüüsi teinud?

MR: Koolil on arengukava. Perearstikeskus.

TT: Investeeringute poole pealt staadion ja ujula.

EM: Suure valla puhul peab olema koht, kus teha suuri üritusi.

MR: Küsimus ongi tervikus, kuidas me atraktiivsemaks muutume. See on ka nime puhul, et me oleksime tuntud.

TT: Politsei, päästeamet, kiirabi.

MR: Mingi ettevõtlusala. Meil aga pole munitsipaalmaad pakkuda.

AU: Ega neid tulijaid eriti ei ole.

EM: Küsimus on väikeettevõtjates, neid on vaja oluliselt toetada.

MR: Kelle najal me püsti seisame, on ikka suurettevõtjad, näiteks Combiwood. Kas me hoolime neist või mitte.

5. Kohapeal algatatud teemad.

Lepitakse kokku, et järgmine koosolek toimub neljapäeval, 17. septembril, kell 9.00 Tõrva linnavalitsuses.

Koostas: Tiina Õunpuu, Helme vallasekretär.